1939 ий
12
ФЕВРАЛЬ
№ 14 (518)
Акше 5 ыр.

9-ше ИИ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Ӱрвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден горком орган

Конференцийын решенийже— боевой программа

Шукерте огыл ВЛКСМ-ын XV Марийский областной конференцийже шке пашажым пытарыш. Луатвизымше конференций ВЛКСМ ЦК-ын VII пленумжо деч вара погынен. Садланак тудо кӱкшӧ идейно-политический уровенеш, большевистский критикым да самокритикым кумдангдымаш да виянгдымаш дене эртен, комсомольский организацийын эртыше ийлаште ыштыме пашажым итоглен, тудын пашаштыже серьезный ситыдымаш ден йонгылыш-шамычым тӱжваке луктын.

ВКП(б) Центральный Комитетын февральско - мартовский, январский пленум-шамычыштын исторический решенийышт да Сталин йолташын указанийже дене, ВЛКСМ Центральный Комитетын IV, V да VII пленум-шамычыштын решенийышт дене вооружатлалтше, областной комсомольский организаций, шке радамжым фашизмын троцкистско-бухаринский, буржуазно - националистический агентышт-шамыч деч эрыктыме шотышто, тушман пашан последствийжым ликвидироватлыме шотышто, руководящий пашаш Ленин—Сталин партийын пашажлан мучашдыме шумеш преданный у кадр-шамычым выдвигатлыме шотышто, шке радамжым кушмо да комсомолец-шамыч ден молодежым коммунистически воспитатлыме шотышто пашам ятыр ыштен.

Но икмыняр сенгымаш ден пырля областной комсомольский организацийын пашаштыже ятыр серьезный ситыдымаш-шамычым конференций тӱжваке луктын. ВЛКСМ Обкомын пашаштыже политический пусылык ситен огыл. ВЛКСМ ЦК IV ден VII пленумыштын решенийыштым Обком лушкыдын реализироватлен. Санденак комсомольский организацийыште тушман пашан последствийжым ликвидироватлымаш эркын кая. Обком да шуко райком-шамыч комсомолец-шамычым да молодежым идейно-политически воспитатлыме шотышто пашам удовлетворительно огыл ыштеныт, ВКП(б) ЦК-ын пунчалже ден келыштарен партийный пропагандым перестроитлымаш эркын кая. Райком-шамычым да утаракше первичный комсомольский организаций-шамычым Обком ситыдымын туныктен, нунылан практический полышым шагал пуэн.

ВЛКСМ-ын XV Марийский областной конференцийже комсомольский организаций ончылан калык тушман-шамычым—фашизмын троцкистско-бухаринский, буржуазно-националистический агентыштым—йӧршеш куклен пытараш, тушман пашан последствийжым писынрак ликвидироватлаш, комсомолец-шамычым да молодежым марксистско-ленинский теорий дене вооружатлаш задачым шынден.

Конференцийын решенийже—областной комсомольский организацийын пашаштыже боевой программа. Комсомольский руководитель-шамыч тиде решенийым шуктышаш верч кучедалмашке чыла комсомолец-шамычым, чыла молодежым мобилизоватлаш обязан улыт. Садланак кажне комсомольский пашаенг руководствын ленинско-сталинский стильже дене овладеватлалташыже кӱлеш, тиде эн утларакше руководствым шукерте огыл толшо пашаенг-шамычлан касатла.

Вуйлатымашын большевистский стильже дене овладеватлаш манме мо лиеш? „Правильно вуйлаташ манме мо лиеш,—ойла Сталин йолташ.

— Тиде чылтат канцелярийыште шинчымаш да директивым строитлымаш ок лий. Правильно вуйлаташ—тиде теве мо лиеш:

первояк, вопросын правильный решенийжым муаш, а правильный решенийжым мемнан вуйлатымашын результатшым шке тупешышт испытыватлыше массын опытшым учетыш налде муаш ок лий;

кокымшылан, правильный решений шуктымым организоватлаш, тидыжымат масса могырым вик полшымо деч посна ышташ ок лий;

кумышылан, тиде решений шуктымым тергымашым организоватлаш, тидыжымат, адак, массын вик полшымыжо деч посна ышташ ок лий".

Массын опытшым тунемаш, масса дене кыл кучымашым пенгыдемдаш, цементироватлаш, массын йӱкшым колышташ, массым туныкташ да масса деч тунемаш—теве вуйлатымашын ленинско-сталинский стильже дене овладеватлымашын условий.

Мутат уке, Марийский республикын комсомольский организацийже XV областной конференцийын решенийжым шуктымаш большевистски пижеш, шке радамжым мемнан партийын Ленинско - Сталинский Центральный Комитетше да калык-шамычын мудрый вождьшо Сталин йолташ йыр адакат чот сплотитла.

ВКП(б)-ын XVIII С'ЕЗДШЫЛАН

СССР КАЛЫК ОЗАНЛЫК РАЗВИТИЙЫН КУМЫШО ПЯТИЛЕТНИЙ ПЛАНЖЕ

(1938—1942 ий)

ВКП(б)-ын XVIII С'ЕЗДЫШТЫЖЕ В. М. МОЛОТОВ ЙОЛТАШЫН ЫШТЫШАШ ДОКЛАДЫН ТЕЗИСШЕ-ШАМЫЧ, ТӰНГ ШОТЫШТО ВКП(б) ЦК ПОЛИТБЮРО ОДОБРИТЛЕН

С'ЕЗДЫН ОНЧЫШАШ ПАША РАДАМЖЫН КОКЫМШО ПУНКТШО

УМБАКЫЖЕ *)

и) Шемер-шамыч здравоохранений шотышто, больничный полыщым саемдыме шотышто, санитарно-профилактический мероприятий-шамычым шарыме шотышто, аза ыштыше-шамычлан родильный полышым пумо шотышто да детский больница-шамычым шарыме шотышто, труд аралымым нӧлтымӧ да пашазе отдых ден физкультурым организоватлыме шотышто пашам ятыр виянгдымаш, здравоохранийлан государственный затратым 1937 ийысе 10,3 миллиард тенге гыч 1942 ийыште 16,5 миллиард тенге марте кугемдаш. Постоянный ясле ден йоча садлаште вер шотым 1937 ийысе 1,8 миллион олмеш 1942 ийыште 4,2 миллион марте кугемдаш.

к) Кумышо пятилеткыште 35 миллион квадратный метр у жилой площадьым действийыш пуртымо дене ола ден пашазе поселкылаште жилищный строительствым виянгдымаш.

2. Шемер-шамыч илышын материальный уровеньжым нӧлталаш лийын кумышо пятилеткыште культурный советский торговльым чыла мера дене развиватлымашым обеспечитлаш да тидын дене келышын установитлаш:

а) Государственно-кооперативный товарооборот об'емым 1937 ийысе 126 миллиард тенге олмеш 1942 ийыште 206 миллиард тенге марте кугемдаш; столовой, ресторан, кафе ден буфет-шамычын оборотыштым кок гана кугемдаш.

б) Пӱтынь торговый пашам саемдыме дене (холодильный озанлык, торговый база ден склад-шамыч строительство, сату доставка ден завоз), писын кушшо ял озанлык районлаште кресаньык-шамычын бытовой, ремонтный да строительный пашаште кушшо кӱлешлыкыштым обслуживатлыме сатуан кевыт ден магазин-шамыч сетым посна развиватлыме дене розничный государственно-кооперативный торговый сетьын 26 процентлан кушмашыже.

3. С'езд кумышо пятилеткыште калык доходын 1,8 гана кушмашыжым определятла да тидлан лийын населений ден государствын кушшо доходшым дене калык потреблений кӱлешлыкшымат, тугак калык озанлыкын развитийжым, обороноспособностьым пенгыдемдымашым, кӱлешлык государственный резерв-шамычым ыштымаште государственный кӱлешлыкымат обеспечитлаш тичмаш йӧным устанавливатла.

С'езд бюджетный ден кредитный пашам саемдаш да социалистический производствын кушмыжо, товарооборотын вияш развиватлалтмыже да калык илышын материальный уровеньже общий нӧлталтмеш основеш советский тенгем пенгыдемдаш кӱлмым подтверждатла.

* * *

Кумышо пятилетний план дене шындыме задача-шамычым безусловно шукташлан лийын ВКП(б)-ын XVIII с'ездше чыла партийный, советский, хозяйственный ден профсоюзный организаций-шамыч деч требоватла:

а) хозяйственный руководствын живой оперативностьшым да деловитостьшым, руководитель-шамычын пашаштыш кадр-шамычым правильно подбиратлымашке, партий ден правительствын установитлыме заданий-шамыч шуктымым кажне кечын фактически проверятлымашке чумырымым;

б) труд производительностьын кушмыжым кӱлеш семын материально поощрятлыме дене, пашазе, мастер ден инженерно-технический пашаенг-шамычын пашадарыштым правильно организоватлаш;

в) предприятийлаште, учрежденийлаште да колхозлаште чыла шемерын пенгыде трудовой дисциплинажым да кӱкшӧ труд производительностьшым обеспечиватлыме дене социалистический соревнований ден стахановский движенийым шараш.

Кумышо пятилеткын задачыже-шамычым ыштен шукташлан контрреволюционный вредительствын последствийыштым, фашизм ден иностранный капиталын шпионо - троцкистско-бухаринский агентыштым тичмашын ликвидироватлаш, коммунизмым ыштыме чыла пашаште большевистский бдительностьым нӧлталаш да партийын теве мо нерген указанийжым эреак шарнаш кӱлеш: внешний капиталистический окружений улмо жапыште, иностранный государство-шамычын разведкышт мемнан элым локтылашлан, пакоститлашлан да лушташлан, СССР-ыште коммунизмым кушшашыжлан мешаяшлан мемнан дек вредитель, диверсант, шпион ден убийца-шамычым колтылаш тӱналыт.

Кумышо пятилетний планын пеш кугу задачыже-шамычым шуктымаш пашазе шамычын, кресаньык-шамычын да советский интеллигенцийын кровный интересышт дене тунар чак кылдалтын, тудым шуктымым обеспечиватлымаш, эн ончычак, мемнан деч—коммунист ден непартийный большевик - руководитель-шамыч деч, да утларакше тудым организоватлаш да шемер-шамычын коммунистический воспитанийыштым нӧлталаш мемнан моштымына деч завиcитла. Мемнан чыланна деч, руководитель-шамыч деч да рядовой пашазе, служащий ден колхозник-шамыч деч, эн ончычак, шке обязанность дек сознательный отношений, честный труд да кумышо пятилетний план сенгыже манын, коммунизмын тичмашын сенгымыже корнышто Советский Союз у гигантский ошкылым ыштыже манын почеш кодшо - шамычлан полшымаш требоватлалтеш. Кызытсе условийыште, кунам СССР-ыште озанлыкын социалистический формыжо-шамыч, социалистический собственность, трудын социалистический организацийже безраздельно господствоватлат, кунам мемнан пашан успехшылан мемнан государствын, калыкын да чыла шемер-шамычын пайдалыкыштлан пашаште коммунистический сознательность решающий значенийым налеш,—пашам большевистски ыштен, культурно-

(Мучашыже 2-шо стр.)

*) Тӱналтышыже 12 ден 13 номерлаште.

ВЛКСМ МАРОБКОМЫН ОТЧЕТНЫЙ ДОКЛАДШЕ ПОЧЕШ XV МАРИЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ КОМСОМОЛЬСКИЙ КОНФЕРЕНЦИЙЫН РЕШЕНИЙЖЕ

ВЛКСМ Обкомын пашаже нерген ВЛКСМ Обкомын секретарьже Кондратьев йолташын отчетный докладшым колыштмек да обсудитлымек, XV областной конференций палемда: отчетный периодышто, ВЛКСМ XIV областной конференций деч вара, ВКП(б) Центральный Комитетын февральско мартовский, январский пленум-шамычыштын исторический решенийышт да Сталин йолташын указанийже дене, ВЛКСМ Центральный Комитетын IV,V да VII пленум-шамычыштын решенийышт дене вооружатлалтше, Марийский республикысе комсомольский организаций, областной партийный организацийын вуйлатымыже дене шке радамжым фашизмын троцкистско-бухаринский, буржуазно-националистический агентышт деч эрыктыме шотышто, нунын вражеский деятельностьыштым ликвидироватлыме шотышто да руководящий пашаш Ленин—Сталин партийын пашажлан мучашыш шумеш преданный у кадр-шамычым выдвигатлыме шотышто ятыр пашам ыштен.

Республикын комсомольский организацийже отчетный периодышто фашизмын троцкистско-бухаринский, буржуазно-националистический агентышт ваштареш кучедалмашеш ятыр кушкын да пенгыдемын, политический воспитаний ден революционный бдительностьым йолтымб большевистский школым эртен.

Марийский АССР-ын комсомольский организацийже, мемнан элын илышыштыже политический поворот лиймылан, комсомольский пашам перестроитлымыж дене шемер молодежын кумда массыже ден комсомольский организацийын живой связьшым пенгыдемдыме шотышто икмыняр сеңгымашым ыштен. Тиде СССР, союзный да автономный республикласе Верховный Совет-шамычын сайлымашыште комсомолец-шамычын да несоюзный молодежын участвоватлымашышт ышт пеш раш ончыктальтын. Комсомолец-шамычын да молодежын иже сайлымашлаште кумдан участвоватлымашт комсомольский организаций-шамычын политический агитатционно-пропагандистский пашан опытшо дене пойдарен, комсомольский организацийын пашажым ятыр активизироватлен. Тиде пашаш Ленин—Сталин партийын пашаж верч шоген моштышо, шўдо дене у, способный пропагандист ден агитатор-шамыч выявитлалтыныт да кушкыныт. Ныл тўжем утла комсомолец-шамыч агитаторлан, участковый да окружной избирательный комиссий-шамычын членыштлан ыштеныт.

Комсомольский организаций несоюзный молодежь коклаште политико-воспитательный пашам ятыр саемден, шке радамже гыч калык тушман-шамычым, морально-разложитлалтше элемент-шамычым эрыктымаш верч кучедалмыже дене, отчетный периодышто, шке радамжым кок гана шукемден, Ленин—Сталин партийлан преданный, ончыл советский молодежь кокла гыч союзыш 13936 еңым пуртен, угыч 461 первичный комсомольский организацийым, нинын кокла гыч 326 колхозный организацийым организоватлен. 793 комсомолецым партийыш пуртымо.

Отчетный периодышто тўжем утла комсомолец-шамычым руководящий комсомольский, советский, озанлык пашаш выдвигатлыме.

Комсомольский орган-шамычын отчетыштым да сайлымашым эртарыме ден первичный комсомольский организаций-шамычым вуйлатымашке 758 сай комсомолец-шамычым первой сайлыме. Марийский республикысе комсомол да молодежь Ленинско-Сталинский комсомолын 20-шо идалыкшым достойно вашлийыныт. 16 тўжем утла комсомолец-шамыч да 8 тўжем утла несоюзный молодежь ВЛКСМ-ын 20 шо идалыкше лўмеш социалистический соревнованийыш ушненыт. Тиде жапыште комсомолец ден несоюзный молодежь кокла гыч республик мучко 2800 утла стахановец-шамыч кушкыныт.

Отчетный периодышто республикысе пионерский организаций ятыр кушкын, пионерский радамыш 13767 йочам пуртымо да угычын 360 пионерский отрядым создаватлыме.

Сеңымаш-шамыч ден пырляк Областной комсомольский организацийын пашаштыже кугу ситыдымаш-шамыч улыт:

а) ВЛКСМ Обком ситыдыме политический пўсылык деч посна пашам ыштен, большевистский критика ден самокритикым шарымашым кўлеш наре возглавитлен огыл. ВЛКСМ Обкомын секретарьже Кондратьев йолташ да ОРКО-н бывший заведующийже Корюкин йолташ могырым бюрошто критикым да самокритикым пызырыме факт-шамыч лиеденыт, а Обком бюрон членже Кротов йолташ критикым воспринниматлен огыл. ВЛКСМ ЦК IV ден VII пленум-шамычын решенийыштым Обком лушкыдын реализироватлен, санденак комсомольский организацийыште вредительствын последствийышт ситыдымын ликвидироватлалтыныт;

б) ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч комсомольский активым, комсомолец-шамычым да несоюзный молодежым идейно-политически воспитатлымашым удовлетворительно огыл организоватленыт. Санденак „ВКП(б) историй краткий курсым“ лукмылан лийын партийный пропагандым шындыме нерген ВКП(б) ЦК-н пунчалже дене келыштарен партийный пропагандым перестроитлымаш пеш эркын кая.

Советский интеллигенций дене пашам ыштыме шотышто партийный пропагандым шындыме нерген ВКП(б) ЦК-н пунчалже гыч Обком выводым ыштен огыл, санденак советский интеллигенций дене пашам ыштымаш пытартыш жап мартенат удовлетворительно огыл состоянийыште улеш.

„Рвезе Коммунист“ газет комсомольский активлан ВКП(б) историйым самостоятельно тунеммаште лушкыдын полша, ВКП(б) историйым тунемше-шамычын опытыштым ситыдымын освещатла;

в) ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч первичный комсомольский организаций шамычын пашаштым организационно-политически пенгыдемдымаш дене удовлетворительно огыл заниматленыт, политико-воспитательный да внутрисоюзный пашам шындымаште нунылан практический полышым ситыдымын пуэныт. Обкомын, горкомын да райком-шамычын пашаенышт первичный комсомольский организацийлаште шагал лиеденыт, кажне комсомолец ден посна пашам лушкыдын ыштеныт, чодрасе организаций-шамычым поснак начар вуйлатеныт, нунылан практический полышым шагал пуэныт;

г) ятыр первичный организацийлаште, утларакшым колхозласе первичный организацийлаште, комсомольский погынымаш-шамыч ситыдын ямдылалт шумаш деч посна, ўлыл идейно-политический уровеньеш, критика ден самокритика ситыдыме улмо дене эртаралтыт, посна первичный организацийлаште комсомольский погынымашлан установитлыме кече-шамыч кўрылтыныт;

д) Обкомын бюрожо, секретарь шамыч Рябчиков, Кондратьев, Винокуров йолташмыт руководящий пашаш кадрым подбиратлымаште да выдвигатлымаште йоңылышым ыштеныт. Кадр-шамыч южгынам политический ден деловой качество-шамычым шотыш налде подбиратлалтыныт. Тыге ВЛКСМ Обкомыш пашам ыштен кертдыме Чистяков ден Осипов налалтыныт. ВЛКСМ Обкомын аппаратышкыже Косолаповский комсомольский организацийыште йўмашым, морально-бытовой ден политический разложенийым насаждатлыше Антонова выдвигатлалтын;

е) Обкомын бюрожо, Обкомын секретарьже-шамыч Рябчиков ден Кондратьев йолташмыт комсомол гыч лукмо-шамычын апелляцийыштым ончымашке эреак огыл серьезно подходитленыт. Санденак нимогай оснований деч посна комсомолец Ядулин, Колобов да Павлов восстановитлалтыныт, нунын калык тушман улмыштлан лийын Обкомын восстановитлымыж деч вара разоблачитлыме;

ж) ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч молодежь коклаште кажне кечын ыштышаш массово-политический пашам лушкыдемденыт, Верховный Советыш сайлымаш деч вара сайлыме жапыште ыштыше агитатор, беседчик-шамыч активым закрепитлен кертын огытыл;

з) ВЛКСМ Обкомын отделже-шамыч ВЛКСМ горком ден райком-шамычын пашаштышт практический да деловой полышым йўршеш ситыдымын организоватлевыт. Пионер-шамыч отделын вуйлатышыже Иванов йолташ да кресаньык молодежь отделын вуйлатышыже Смирнов йолташ пашам посна начар ыштеныт. Тунемше-шамыч молодежь отдел вузовский организаций-шамычым начар вуйлатен.

ВЛКСМ Обкомын бюрожо да секретарь-шамыч Кондратьев ден Винокуров йолташмыт Обкомын отделже-шамычын ситыдымын вуйлатеныт. Отделым вуйлатыше-шамыч шукыж годым инструктор-шамычым-ш кучылталтыныт;

и) ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч осоавиахимын пашаштыже кўлшашлык практический полышым эреак пуэн шоген огытыл. Санденак республикыште оборонный паша лушкыдын шындалтын. Осоавиахимын Марийский республикысе центральный советше осоавиахим ыште вре-

(Умбакыже 3-шо стр.)

В. М. МОЛОТОВ ЙОЛТАШЫН ЫШТЫШАШ ДОКЛАДЫН ТЕЗИСШЕ-ШАМЫЧ

МУЧАШ

стьын да шемер-шамычын коммунистический сознательностын йолтатлымышт верч большевистски кучедалын моштышо советский интеллигенцийын рольжо гигантски кўза. Ынде, СССР-ыште социалистический обществын политический ден экономический позицийжым йўршешлан пенгыдемдыме деч вара, пашам производствын техникшым освоитлыше кадр-шамыч решатлат, пашам коммунизмын тичмашын сеңымыже верч великий кучедалмаштышт шемер масса-шамычым вуйлатыше советский культурный вий-шамыч решатлат.

Капиталистический эллаште уремлашке у миллион безработный-шамычым луктын кудалтыше, капиталлан подневольный шемер масса-шамыч коклаште кўчызылыкым да отчаянийым виянгдыше, у мировой экономический кризис обществым эре келгынрак шукта. Капитализм станыште фашистский эл-шамыч шкеныштын внутренний кровавый террорышт дене да Европысо да Азийысе ятыр элын участвоватлымыже кокымшо империалистический войнаш кондон шуктышо да умбакыжым шарлыме дене лўдыктышб внешний империалистический агрессийышт дене тоным пуат. Тиде чылажат капитализмын общий, эмлаш лийдыме кризисше виянгмым, капитализмын паразитически шўймыжын, тудын крахше лишемммын бесспорный признакше. Сандене мемнан обязанностьна, политически да экономически шке йолжо ўмбак йўршеш шогаш шуктышо, тичмаш виян да шкенжын сеңымашыжлан ўшанше, чыла элласе шемер шамычын шкеныштын вашке утаралтшашыштлан ўшаным да бодростьым шочыктышо первый социалистический обществын строительже-шамычын обязанностьышт ответственныйрак. Кумышо пятилетний планым темен шуктымаш капитализм дене исторический соревнованийыште коммунизмын чыла сеңгыше вийжым эн сайын ончыкта.

ВКП(б)-ын XVIII с'ездше большевик-шамыч деч да коммунизм строитель-шамычын пашаштлан чыла преданный-шамыч деч кумышо пятилетний планын сеңымашыже верч кучедалмылан пашазе-шамычым, колхозник шамычым, интеллигенцийым Ленин—Сталин партийын вылкий знамяже дене адакат утларак сплотитлашлан чыла ыштам требоватла.

ВЛКСМ МАРОБКОМЫН ОТЧЕТНЫЙ ДОКЛАДШЕ ПОЧЕШ XV МАРИИСКИИ ОБЛАСТНОИ КОМСОМОЛЬСКИИ КОНФЕРЕНЦИИЫН

РЕШЕНИЙЖЕ

УМБАКЫЖЕ

дительствын последствийжым эркын ликвидироватла;

к) республикыште физкультурный паша удовлетворительно огыл шындыме. Физкультур да спорт паша дене республиканский комитет физкультурный организацийыште тушман пашан последствийжым моточ лушкыдын ликвидироватла. Ты мартенат физкультурник-шамыч кадр морально-разложитлалтше, йӱшӧ да бездельник-шамыч дене шарналтмым тидын дене тына умылтараш лиеш. Комсомольский организаций-шамыч физкультурный пашам ситыдымын вуйлатат;

л) ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч культурно-просветительный учреждений-шамычын пашаштышт кӱлешлык руководствым да полышым пуэн огытыл. Садланак ятыр лудмо пӧртлаште, клублаште, библиотеклаште, йошкар пусаклаште культурно-массовый паша удовлетворительно огыл шындалтын. Антирелигиозный пропаганда поснак начар шындалтын;

м) Обком, горком да райком-шамыч молодежь коклаште стахановский движенийым ситыдымын вуйлатеныт. Производствышто пашам ыштыше поснак комсомолец-шамыч стахановский движенийын организаторжо огытыл, социалистический соревнованийыште ончыл верым налын огыт шого;

н) ВЛКСМ райком-шамыч да горком сай комсомолец-шамычым ВКП(б) радамыш йӧршеш ситыдымын вовлекатлат, рекомендацийым пумо дене пашаштым шуктымылан шотлат, ВКП(б) радамыш пурымо годым документ-шамычым оформитлымаште, рекомендатель шамычым мумаште огыт полшо;

о) Обкомышто, горкомышто, райкомлаште да поснак первичный комсомольский организацийлаште комсомольский озанлык кызыт мартенат удовлетворительный огыл состоянийыште улеш;

п) конференций палемда: посна первичный партийный организаций, ВКП(б) райком-шамыч комсомольский организаций-шамычлан повседневный практический полышым лушкыдын пуат, а ВКП(б) Косолаповский райком да тудын секретарьже Рудаков йол таш полышым пумо олмеш ВЛКСМ райкомын бывший секретарьже Антонован йӱмӧ фактше-шамычым шылташ тӧчен;

р) ВЛКСМ-н Центральный Комитетше Марийский АССР-се комсомольский организацийым ситыдымын руководитлен.

XV областной конференций пунчалеш:

1. ВЛКСМ Обкомын политический линийжым правильныйлан, практический пашажым удовлетворительныйлан шотлаш.

2. Республикысе комсомольский организацийын ончыкылык чыла пашажын тӱҥ ышкыжӧ ВКП(б) Центральный Комитетын февральско-мартовский да январский пленумыштын исторический решенийыштым, Сталин йолташын указанийжым, тыгак ВЛКСМ Центральный Комитетын IV да VII пленумыштын решенийыштым пыштгаш, фашизмын троцкистско-бухаринский да буржуазно-националистический агентше-шамычым шалатышаш да куклышаш верч, нунын тушман пашаштын последствийыштым писын ликвидироватлышаш верч решительно кучедалаш. Бытовой разложений да утларакше йӱмаш явлений дек комсомолын пашаенже-шамыч могырым чытыме, большевистский огыл отношенийым йӧршын пытараш, кажне комсомолецын да комсомолкан долгшо да обязанностьшо—йӱмаш ден бытовой разложений ваштареш решительно кучедалаш.

ВЛКСМ Центральный Комитетын IV да VII пленумыштын решенийыштым эн лишыл жапыште чыла комсомолец-шамычын сознанийышкышт шукташ комсомолын Обкомжым да райкомжо-шамычым конференций обязатла.

3. Комсомолец-шамычым да молодежым идейно-политически воспитатлымашым, большевистский партийын да пролетариатын диктатуржо верч пашазе классын кучедалме историйыштым тунеммашым конференций республикысе комсомольский организацийын главный задачыжлан шотла. „ВКП(б) историйын краткий курсшым" лукмылан лийын партийный пропагандым шындыме нерген ВКП(б) ЦК-ын пунчалже дене келыштарен, партий историйым келгын тунеммашке, эн первояк руководящий комсомольский активым, пропагандист да агитатор-шамычым шупшаш, самырык советский интеллигенцийлан партий историйым тунеммаштыже серьезно полшаш. Партий историйым тунемашлан квалифицированный лекций, доклад да консультаций-шамычым эреак эртарымашым ВКП(б) РК ден пырля организоватлаш. Ӱлыл общеобразовательный уровенян улмыштлан лийын, краткий курс дене партий историйым тунемаш ситышын ямдылалт шудымо комсомолец-шамыч да молодежь, политграмота учебник дене пашазе классын да мемнан партийын героически кучедалме историйыштым тунемшаш улыт, тидын годымак общеобразовательный ден политический уровеньыштым нӧлтымӧ задачым шке ончыланышт шындашышт кӱлеш. Комсомолец-шамычым марксизм-ленинизм духеш кажне кечын воспитыватлыме дене нуным нойыде кушташ да проверитлыме, Ленин—Сталин партийын пашажлан мучашыш шумеш преданный у кадр-шамычым руководствыш выдвигатлаш.

4. Комсомольский организацийым тушман да морально-разложитлалтше элемент-шамыч деч эрыктен, комсомол гыч чыла шӱшым да комсомоллан йӧрдымӧ-шамычым поктен луктын, комсомолыш советский молодежын сай ужашыжым вовлекатлаш. Мемнан республикын чыла колхозлаштыже первичный комсомольский организаций-шамычым создаватлаш, нунылан деловой практический полышым пуаш комсомолын Обкомжо да райкомжо шамыч ончылан конференций задачым шында. Чодрасе комсомольский организаций шамычын пашаштышт серьезный вниманийым уделятлаш.

5 ВЛКСМ-ын областной комитетше, тыгак горком да райком шамыч шке ончыкылык пашаштым руководствыш кумда комсомольский активым, пленум член-шамычым, первичный комсомольский организаций-шамычын секретарьыштым, пропагандист-шамычым, внештатный инструктор-шамычым привлекатлыме дене организоватлышаш улыт, нунылан комсомольский поручений пуаш, тидын годым кажне активистын способностьшым учитыватлаш, эре полшаш да нине поручений-шамыч шуктялтмым контролироватлыман, кумда районный, городской актив-шамычым, кугу предприятийлаште актив-шамычым регулярно погыман. Нине активлаште комитет-шамычын отчетыштым, политический вопрос-шамычым, комсомольский пашаенг-шамычын, посна комсомолец-шамычын неправильный поведенийышт нерген факт-шамычым да сигнал ден жалоба-шамыч почеш приниматлыме мер верген комитет-шамычын сообщенийыштым обсуждатлыман, кӧ улмым ончыде комсомольский пашан ситыдымашыжым большевистский критиковатлымашым да самокритикым кумдан шарыман.

6. ВЛКСМ Обком, горком да райком секретарь-шамыч деч конференций требоватла: оборонный пашаште политический руководствым возглавитлаш, осоавиахимын первичный организацийже-шамычым организационно-политический пеҥгыдемдымаште практический полышым пуэн шогаш, нунын пашаштым эреак контролироватлаш.

Осоавиахим членыш пурыдымо комсомолец шамычым осоавиахим радамыш вовлекатлен шукташ.

ВКП(б)-ын XVIII съездшым, Советский Союз герой-шамычын обращенийышт дене келыштарен, родина-авалан тӱжем оборонный подарке-шамычым ямдылыме дене вашлияш.

Кажне предприятийым, колхозым, МТС-ым социалистический оборонын крепостьышкыжо савыраш. Массово-политический пашам виянгдыме дене осоавиахим член-шамычын идейно-политический уровеньыштым нӧлтен шогаш, международный положений, большевистский партийын, гражданский сарын историйже нерген доклад, лекций, беседа-шамычым организоватлаш.

Чыла райком да горком секретарь-шамыч деч конференций требоватла: физкультурный пашам вуйлатымашым шке кидыш налаш, физкультурный кадр-шамычым йӱшӧ да морально-разложитлалтше ен-шамыч деч решительно эрыкташ физкультурный организаций-шамычлан полшаш, физкультура да спорт паша дене верласе комитет-шамычын, райуполномоченный-шамычын пашаштышт полышым пуаш.

Добровольный общество-шамычын СВБ, МОПР, РОКК-ын пашаштышт эреак полышым пуэн шогаш, нине добровольный организацийлашке комсомолец шамычым вовлекатлаш, населений коклаште антирелигиозный пропагандылан кугу вниманийым уделитлаш, антирелигиозный тема дене доклад, беседа, лекций-шамычым организоватлаш, художественный да литературный антирелигиозный вечер-шамычым эртарылаш.

7. ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамычым конференций обязатла: ӱдрамаш молодежь дене, утларакше коренной национальность коклаште, пашам вуйлатымашым саемдаш, кружковой да массово политический пашам эреак ышташ, марксистско ленинский теорийым овладеватлымаште конкретный полышым пуаш, ӱдыр-шамычым общественный да комсомольский илышыш шупшаш. Ӱдыр-шамычым руководящий пашаш лӱдде выдвигатлаш. Феодально-крепостнический факт-шамыч ваштареш решительно кучедалаш, молодежын ӱдрамаш молодежь дек пагалымаш да товарищеский отношений чувствыжым воспитатлаш. 1939 ийыште ӱдрамаш молодежын районный да областной конференцийыштым эртараш.

8. ВЛКСМ Обкомым, горкомым да райком-шамычым обязатлаш: молодежь коклаште стахановский движенийым эреак вуйлатен шогаш, стахановец-шамыч коклаште политико-воспитательный да массовый пашам организоватлаш, ВЛКСМ-ын 20-шо идалыкше лӱмеш социалистический соревнованийын успехшым закрепитлаш. Родина-авалан тӱжем подарке-шамычым ямдылымашым продолжатлаш, промышленностьысо, ял озанлыкысе да чодрасе самырык стахановец-шамычын слетыштым эреак эртараш. Нине слетлаште стахановский движенийым организоватлыме вопрос-шамычым обсуждатлаш, стахановский пашан сай методыштым ончыкташ да обобщатлаш. Стахановец шамыч коклаште да чыла пашазе, колхозный молодежь коклаште технический ден агрозоотехнический учебым организоватлаш.

9. Комсомолын Обком бюрожын, горкомын да райком-шамычын комсомолец шамычым партийыш вовлекатлыме шотышто пашашт начар улмым палемден, конференций сай, деловой да политический качество-шамыч дене проверитлыме комсомолец-шамычым партийыш эреак вовлекатлаш, тидын годым партийым тудын радамышкыже враждебный элемент-шамыч шӱшкылтмӧ деч аралаш задачым шында.

ВКП(б) радамыш пурашлан документ-шамычым оформитлымаште комсомолец-шамычлан полшаш. Индивидуальный беседым эртарыме дене переросток-шамыч ден пашам виянгдаш, нунын кокла гыч сайыштым ВКП(б) радамыш вовлекатлаш.

10. Комсомольский озанлыкыште большевистский порядкым ышташ комсомольский организаций-шамычым обязатлаш, учет гыч сниматлалтде комсомольский организаций гыч лектын кайыше чыла комсомолец-шамычым кок тылзе жапыште кычал муаш да нунылан личный делам колтеден шукташ, комсомольский документ-шамычым заменитлашлан ямдылалтмашым кажне кечын организоватлаш.

Комсомольский озанлыкым наладитлыме вопрос дене ВЛКСМ горкомын да райком-шамычын учетчикышт ден инструктивный совещанийым эртараш ком-

(Умбакыже 4-ше стр.)

28

ВЛКСМ Маробкомын отчетный докладше почеш XV Марийский областной комсомольский конференцийын РЕШЕНИЙЖЕ

МУЧАШ

сомолын Обкомжылан кӱштыш.

11. Комсомольский погынымаш-шамыч комсомолец-шамычым да молодежым коммунистически воспитатлыше подлинный школа лийышт манын, комсомольский погынымаш-шамычлан ямдылалтмашым да нуным эртарымашым утыр саемден шогаш ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч деч требоватлаш. Комсомолыш угыч пурышо-шамыч дене пашам ыштымашке посвак вниманийым обратитлаш, нуньылан порученийым пуэдаш, нине поручений-шамычым шуктымаште полшаш да контролироватлаш, самырык комсомолец-шамычым комсомольский организацийын пашашкыже да илышышкыже кажне кечын вовлекатлен шогаш.

12. ВЛКСМ Обкомын у составше комсомольский газет „Рвезе Коммунистлан“ да пионерский газет „Ямде лийлан“ серьезный вниманийым обратитлашыже кӱлеш. „Рвезе Коммунист“ ден „Ямде лий“ газет-шамыч Марийский АССР-ысе комсомолын, пионер-шамычын да молодежын илышыштым чыла могырымат ончыктен шогышт, газетлаш печатлыме материал-шамыч политический пӱсӧ, кӱкшӧ принципиальный, Ленинско-Сталинский комсомолын да пионер-шамычын повседневный задачыштым освещатлыше лийышт.

Комсомолым, тудын руководящий кадржым тушман, шӱшӧ, морально разложитлалтше элемент-шамыч деч эрыктымашым мучашыш шуктымо нерген ВЛКСМ ЦК IV, V да VII пленум-шамычын решенийыштым шуктымашке МАССР-се комсомольский организацийым мобилизоватлыме шотышто „Рвезе Коммунист“ газетыште решительный переломым ышташ кӱлешлан конференций шотла.

Конференций „Рвезе Коммунист“ газетым обязатла: „ВКП(б) историйын краткий курсшым“ тунемме опытым эреак освещатлаш да мемнан партийын историйжым самостоятельно тунемше-шамычлан полышым организоватлаш. Газет чыла юнкоровский активым движенийыш колташыже, республикын сай енгже-шамыч ден, комсомольский актив ден кылым кумдангдашыже да пенгыдемдашыже кӱлеш.

Руш йылме дене областной комсомольский газетым организоватлаш, пионерский газет „Ямде лийын“ периодичностьшым тылзеш 5 гыч 8 номер марте да лимитшым 8 гыч 10 тӱжем экземпляр марте кугемдаш разрешитлаш ВЛКСМ ЦК деч йодаш.

13. ВЛКСМ горком да райком-шамычын пионер-шамыч отделыштын пашаштышт практический да деловой полышым пумо дене йоча-шамычлан коммунистический да интернациональный воспитанийым пумо пашам вуйлатымашым тӱҥ гычак саемдаш ВЛКСМ Обкомын пионер-шамыч отделже деч конференций требоватла:

а) 1939 ий 15 апрель деч вараш кодде пионерский отряд-шамычлан старший вожатый-шамычым ямдылыме республиканский школым почаш;

б) кажне районеш пионер пӧртым организоватлыме нерген, тыгак пионерский кадр-шамычын квалификацийыштым нӧлтышашлан лийын Йошкар-Олаш вожатый-шамыч пӧртым организоватлыме нерген Наркомпрос ончылан вопросым шындаш ВЛКСМ Обкомын пионер-шамыч отделжылан конференций кӱшта;

в) 1939 ийыште республикыште угыч 5 детско-технический станций-шамычым организоватлаш МАССР Наркомпрос деч йодаш;

г) ВЛКСМ Обкомын пионер-шамыч отделже деч конференций требоватла: пионерский лагерьлан ямдылалтмашым да кенгежымсе оздоровительный мероприятий эртарымашым практически вуйлаташ. Майыште районный пионерский лагерь начальник-шамычым ямдылыме курсым почаш;

д) ВЛКСМ Обком, горком да райком-шамыч юный натуралист ден пионер-шамычын всесоюзный ял озанлык выставкылан ямдылалтмыштым вуйлатымашым саемдашышт кӱлеш.

14. Обкомын тыгай практикшым йӧрдымылан шотлаш, кунам Обкомын отделже-шамычын вуйлатышышт чӱчкыдынак инструктор олмеш кучылталтыныт, сандене нуно шкеныштын непосредственный пашаштым шуктен кертын огытыл. Отдел-шамычым эреак вуйлаташ да нуным пашаштышт практический полышым пуаш ВЛКСМ Обкомын бюрожым да секретарьже-шамычым обязатлаш.

15. Неграмотностьым ликвидироватлыме пашаште калык образований отдел-шамычлан практический полышым пуаш ВЛКСМ-ын Обкомжым да райкомжо-шамычым обязатлаш. Культурно-массовый учреждений-шамычын: клуб, лудмо пӧрт, йошкар пусак шамычын пашаштым ВЛКСМ ЦК VI пленумын решенийже дене келыштарен организоватлаш.

16. Совет-шамычын пашаштышт, ял советласе секций-шамычын пашаштышт да ялыште культурно-массовый пашам шарымаште активный участвоватлымашым комсомольский организацийын ик главный задачыжлан шотлаш.

17. Комсомолын Центральный Комитетше гыч бывший вражеский руководствым кожен лукшо ВЛКСМ ЦК VII пленумын решенийжым XV областной конференций тӱрысвек одобритла.

Комсомолын Центральный Комитетшын у руководствыжлан Марийский республикысе комсомольский организацийым, утларакше студенческий да тунемше молодежь, крестьянский молодежь да пионер-шамыч отдел линий дене вуйлатымашыжым саемдашыже кӱлеш.

Марийский республикын XV областной комсомольский конференцийже пенгыде ӱшандарымашым выражатла: республикысе комсомол тудын ончылан большевистский п а р т и й ы н шындыме задачыжым сенгымаш дене шукта, шкенжын революционный бдительностьшым эше кӱшкӧ нӧлта да фашизмын троцкистско-бухаринский да буржуазно-националистический агентыштым йӧршын пытара, вредительствын последствийжым пытарышаш верч чот пижеш да шке радамжым шке аваж — ВКП(б), Сталинский Центральный Комитет да Сталин йолташ йыр эше чакырак сплотитла.

У ФИЗКУЛЬТУРНЫЙ КРУЖОК

Мемнан „Кокшага“ колхоз пелен (Оршанка район) у физкультурный кружокым организоватлыме. Тиде кружокыш колхозный молодежь кокла гыч 30 енг членыш возалтыныт. Шукерте огыл кружок член-шамыч эче дене ГТО да БГТО значок-шамычлан 20 енг нормым сдатлышт. Моло нормо-шамычымат сдатлаш ямдылалтыт.

Н. Янаев.

ВЛКСМ XV областной комсомольский конференцийын делегатше-шамыч (шола гыч пурлашке шинчат): Трофимова М. П., Остроумова А. В. да (шога) МАССР Верховный Совет депутат Янаева И. В.

Фото М. Чуршуковын.

БЕСПРИЗОРНЫЙ РЕДАКЦИЙ

Партий да Сталин йолташ печатьын рольжым пеш кугун аклат. Нуно п е ч а т ь ы н значенийжым умлаш, печатьым правильно да тӱрыснек кучылташ туныктат.

Туге гынат, Ронгго районышто большевистский печатьын значенийжым алят о г ы т а к л е. ВКП(б) райком ден райисполком шкеныштын органыштым — „Социализм верч“ газетым огыт вуйлате, тудым саемдаш огыт тырше, газет пашаенг-шамычлан паша ышташышт кӱлеш условийым создатлен огытыл.

Кум ий ожно „Социализм верч“ газет редакций кыдалаш школын ик лукшым заниматлыш. Школ гыч поктен лукмек редакций райисполкомын 4 квадратный метран комнатышке куснен. Тиддеч вара прокуратурын комнатшым заниматлен. Кушко пурен о г ы л, — эре редакцийым поктен луктыныт, телефон аппаратым шолыштыныт, электролампычкым луктеден каеныт. Ятыр жап редакций пашаенг-шамычлан квартирыштышт пашам ышташышт верештын. Редакцийлан пӧртым йодмылан райисполкомын бывший председательже Пономарев кеч кунамат игылтын тыге гына каласен: „Освободите немедленно помещение, уберите свою типографию. Перевезите ее в пожарный сарай, он свободен...“ — манын февраль тылзыште потолокдымо, окнадыме пожарный сарайыш поктен колташ тыршен.

Положений кызытат саемын огыл. Кодшо ийлаште типографийлан лӱмын пӧртым ыштеныт. Тиде пӧрт типографий ден редакцийлан келшыше ыле. Но пӧртын вес пӧлемышкыже редакцийым пуртымо олмеш, парткабинетым, вараже библиотекым пуртеныт, пытартышыжлан тиде пӧрт кыдалаш школышто тунемше-шамычын общежитийышкышт савырнен. А редакций гын ынде 4-ше ий Ронгго села мучко куснен коштеш. Кодшо шыжым редакцийлан народный суд пӧртын ик лукшым пуэныт. Тиде пӧртыштӧ конга шаланымылан комнатыште олташ ок кӱшталтат, редакций пашаенг-шамыч чийме вургем дене чытырен шинчат. Кылмымышт годым варсудья Моряков йолташын кабинетышкыже ырыкташ курышталыт.

Икманаш, ВКП(б) Ронгго райком секретарь Драгунов йолташ да райисполком председатель Егошин йолташ шке газетыштым огыт луд, огыт вуйлате, газет пашаенг-шамычлан паша ышташышт кӱлеш условийым огыт создатле.

М. Соколов.

Юнкор материал почеш

„Рвезе Коммунист“ газет редакцийыш Куженгер районысо „Колхозная правда“ газет редакций нерген пурышо материалым ВКП(б) Куженгер райкомыш терташ колтымо ыле.

ВКП(б) Куженгер райком терген налмек, мемналан тыге увертара: юнкор материал чыла чыныш лектын. Авторский гонорарым тӱлыдымылан, архивный материал-шамычым небрежно аралымылан да редакций канцелярийым антисанитарный состоянийыште кучымылан редактор Бирюков йолташым предупредитлыме.

Редактор Бирюков йолташ авторский гонорарым 1939 ий 10 февраль марте тӱрыс тӱлен пытарена, архивный материал-шамыч шотышто порядкым ыштена да редакций пӧртыштӧ 15 февраль маркен культурный тӱсым пуртена, манын мутым пуэн.

Отв. редактор —
К. А. ЛЕНСКИЙ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: Мар. АССР, г. Иошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, комната № 70, телефон № 90.

Упол. Главлита Мар. АССР А—105. Иошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.